

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/3/2019
Identifikačné číslo spisu: 1514202758
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1514202758.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zast. advokátom JUDr. Jozefom Boledovičom, so sídlom Rovinka 578, 900 41 Rovinka proti žalovanému: OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie 3 680,65 eur s príslušenstvom zo zmenky, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 3CbZm/389/2014, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1CoZm/59/2016-154 zo dňa 08. 12. 2016, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.
- II. Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V ako súd prvej inštancie rozsudkom, č. k. 3CbZm/389/2014-102 zo dňa 18. 05. 2016 rozhodol o ponechaní zmenkového platobného rozkazu, č. k. 1Zm/109/2014-19 zo dňa 03. 06. 2014 v platnosti a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 178,96 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Z odôvodnenia prvoinstančného rozsudku vyplýva, že žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 04. 02. 2014 domáhal, aby súd prvej inštancie vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného na zaplatenie zmenkovej sumy 3 680,65 eur s príslušenstvom, tvoreným zákonným úrokom 6% ročne zo zmenkovej sumy od 10. 08. 2013 do zaplatenia a odmenou zo zmenky vo výške 12,27 eur. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere žalovaný poskytol úver dlžníkovi M.. Žalovaný následne svoju pohľadávku

postúpil spoločnosti BBF capital, a. s., tá ju postúpila spoločnosti LICITOR factoring, s. r. o., ktorá ju na základe zmluvy o postúpení pohľadávok postúpila žalobcovi. Spolu s postúpením pohľadávok bola indosovaná aj blankozmenka, vystavená dlžníkom v prospech žalovaného na zabezpečenie pohľadávok z úverovej zmluvy. Žalobca s prevodom pohľadávky z úverovej zmluvy nadobudol vyplňovacie právo z dohody

o vyplňovacom práve k blankozmenke. Žalobca je oprávneným zo zmenky v dôsledku indosovania zmenky a tiež je oprávneným veriteľom kauzálnych pohľadávok. Žalobca poukázal na § 15 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový zákon (ďalej tiež „zmenkový a šekový zákon“ alebo „ZaSZ“), v zmysle ktorého ak tu niet opačnej doložky, indosant zodpovedá za prijatie a zaplatenie zmenky. Zároveň poukázal na solidaritu všetkých zmenkovo zaviazaných osôb v zmysle § 47 ods. 1 ZaSZ, podľa ktorého všetci, ktorí zmenku prijali, vystavili, indosovali alebo sa na nej zaručili, sú zaviazaní majiteľovi rukou spoločnou

a nerozdielnou. V súlade so svojím právom zmenkového veriteľa zaslal žalobca zmenkovému dlžníkovi výzvu, aby sa dostavil na platobné miesto a zmenku zaplatil. Dlžník svoju povinnosť nesplnil, preto žalobca dňa 12. 08. 2013 zaslal svojmu predchodcovi upovedomenie

o nezaplatení zmenky a dlžníkovi ako vystaviteľovi zaslal správu o nezaplatení.

Nakoľko k uhradeniu zmenky zmenkovým dlžníkom nedošlo, žalobca si uplatnil práva zo zmenky v súlade s § 47 ZaSZ voči jednému z indosantov, a to voči žalovanému.

3. Súd prvej inštancie návrhu žalobcu vyhovel v plnom rozsahu a dňa 03. 06. 2014 vydal zmenkový platobný rozkaz, č. k. 1Zrn/109/2014-19, voči ktorému podal žalovaný kauzálne námietky v súlade s § 17 ods. 1 zmenkového a šekového zákona. Namietol rozpor

so zásadou ekvity zo strany žalobcu, neexistenciu vyplňovacieho práva, absenciu vyplňovacieho práva žalobcu voči žalovanému, premlčanie práva vyplniť zmenku, nepreukázanie výšky zmenkovej sumy, zmeškanie lehoty na predloženie zmenky na platenie s následkom straty postihového práva voči indosantovi a tiež namietol konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi a vedome na škodu žalovaného.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní považoval námietku absencie vyplňovacieho práva k zmenke žalobcu za nedôvodnú. Uviedol, že žalovaný ako priamy účastník zmluvy o vyplňovacom práve musel mať vedomosť o možnosti doplniť zmenku o sumu a splatnosť, preto nie je možné na jeho prípad aplikovať § 69 zmenkového a šekového zákona, teda nemôže byť viazaný len pôvodným textom zmenky. Vo vzťahu k námietke žalovaného o absolútnej neplatnosti dohody o vyplňovacom práve z dôvodu jej neurčitosti, k akej zmenke sa viaže, súd prvej inštancie konštatoval, že táto dohoda je platná, nakoľko identifikuje zmluvné strany, ktoré sú zmenkovým veriteľom a dlžníkom, identifikuje kauzálnu pohľadávku a číslo úverovej zmluvy. Súd konštatoval, že žalovaný bol priamym účastníkom zmenkovej dohody, pričom on túto dohodu koncipoval, čo je súdu známe aj z inej rozhodovacej činnosti. Žalovaný dohodu pri jej kreovaní považoval za dostatočne určitú a pokiaľ sa teraz domáha jej neplatnosti z titulu neurčitosti, ide o námietku, ktorú konajúci súd neakceptoval. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú ani námietku premlčania, pretože právo vyplniť zmenku nie je majetkovým právom, toto právo sa viaže k vlastníckemu právu inkorporovanému v zmenke a ako akcesorické sa viaže na existenciu zmenky ako takej. Súd zároveň konštatoval, že právo vyplniť zmenku nebolo v zmenkovej dohode nijako časovo obmedzené. Nakoľko zmenka je abstraktným cenným papierom, oddeleným od kauzy, ktorú zabezpečuje, dokonca aj v prípade, že by sa premlčala pohľadávka, ktorú kryje, nič nebráni majiteľovi zmenky v tom, aby blankozmenku vyplnil. Námietku žalovaného ohľadom výšky zmenkovej sumy považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú vzhľadom na to, že žalovaný síce namietal správnosť zmenkovej sumy, avšak túto námietku bližšie nedefinoval. Žalovaný tvrdil, že zmenková suma bola vyplnená v rozpore s dohodou o vyplňovacom práve, ale neuviedol, aká je správna suma. Súd konštatoval, že podľa § 10 ZaSZ pri neúplnej zmenke možno namietat' voči majiteľovi nesprávne vyplnenie vtedy, ak zmenku nadobudol zlomyseľne alebo sa prevínil hrubou nedbanlivosťou. Konajúci súd poukázal na znenie § 495 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ktorý ukladá povinnosť veriteľa preukazovať dôvod záväzku s výnimkou záväzkov

z cenných papierov, vrátane zmenky. Podľa názoru prvoinštančného súdu žalobca nebol povinný preukazovať dôvod ani výšku zmenkovej pohľadávky, naopak, pokiaľ mal žalovaný výhrady voči

zmenkovej sume, z dôvodu znenia §-u 495 OZ bolo dôkazné bremeno o preukázaní nesprávnosti práve na ňom.

5. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, sp. zn. II/2009-1732 zo dňa 19. 10. 2009, ktorým bol dlžník zaviazaný k zaplateniu žalovanej sumy v rozsahu istiny 1 206,21 eur s príslušenstvom, a to úrokom 158,11 eur, úrokom 17,52% ročne zo sumy 1 137,01 eur od 27. 09. 2006 do zaplatenia, úrokom z omeškania 116,74 eur, úrokom z omeškania 8% ročne zo sumy 1 137,01 eur od 16. 11. 2008 do zaplatenia a k náhrade trov konania 293,68 eur. Týmto rozsudkom žalobca preukázal výšku zabezpečovanej pohľadávky. Vo vzťahu k námietke žalovaného o strate postihových práv žalobcu z dôvodu nepreukázania predloženia zmenky jej dlžníkovi na platenie, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca dostatočne preukázal, že si voči dlžníkovi splnil povinnosť vyzvať ho na zaplatenie tým, že sa dostavil na platobné miesto v čase platenia, pričom dlžník zmenku neuhradil, o čom svedčí fotokópia notárskej zápisnice.

6. Napokon sa súd prvej inštancie zaoberal s kauzálnymi námietkami žalovaného. Pri posudzovaní všetkých dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti skonštatoval, že konanie žalobcu sa nepreukázalo ako vedomé na škodu voči žalovanému, a preto považoval kauzálne námietky žalovaného za nedôvodné. Žalobca by podľa názoru prvoinštančného súdu musel poznať konkrétne kauzálne námietky, ktoré mohol teoreticky využiť žalovaný a vedomým vstupom do zmenkových vzťahov zabrániť využitiu týchto kauzálnych námietok. Takéto skutočnosti preukázané v konaní neboli. Rovnako odmietavo sa súd postavil k námietke žalovaného o šikanóznom výkone práva žalobcu. Žalovaný uviedol, že konanie žalobcu považuje za špekulatívny obchod, kedy od počiatku nebolo jeho snahou vymáhať kauzálne pohľadávky, ale obohatiť sa na úkor žalovaného. Žalobca mal podľa názoru žalovaného zneužiť opomenutie indosanta vylúčiť garančný účinok rubopisu zmenky. Súd prvej inštancie posúdil túto námietku ako nedôvodnú pre výlučnú aplikáciu zákona zmenkového a šekového ako špeciálneho predpisu na zmenkové vzťahy. Uviedol, že zákon zmenkový a šekový obsahuje komplexnú úpravu postihovania nepoctivého výkonu práva v § 17, ktorý pri vedomom konaní na škodu pri nadobúdaní zmenky dáva indosantovi možnosť pri preukázaní takto vedomého konania využiť kauzálne námietky. Pri takejto komplexnej úprave postihu už nie je možné tento postih viac rozširovať o úpravu obsiahnutú v § 3 OZ a v § 265 Obchodného zákonníka, ktorá by sa využívala len pri absencii úpravy v lex specialis.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že pokiaľ by sa aj zaoberal nepoctivým postupom nasledujúcim po nadobudnutí zmenky, respektíve pri vymáhaní nárokov z nej, došlo by k porušeniu § 17 zmenkového a šekového zákona, ktorý skúma len okolnosti pri jej nadobúdaní. Žalovaný sa odvolal na judikát Ústavného súdu Českej republiky (ďalej len „Ústavný súd ČR“), sp. zn. IV. ÚS 457/10, vo vzťahu ku ktorému súd prvej inštancie uviedol, že Ústavný súd ČR riešil zmenkové vzťahy, v ktorých na strane zmenkového dlžníka stál spotrebiteľ, a teda tento vzťah nebol rovnovážny, ale od počiatku bol značne nevyvážený. Nakoľko v prejednávanej veci stoja oproti sebe dva podnikateľské subjekty, nebolo by spravodlivé jednému z týchto subjektov poskytnúť extenzívnejší rozsah právnej ochrany nad rámec tej, ktorú mu poskytuje zmenkový zákon.

8. Súd prvej inštancie, konštatujúc, že žalovanému sa nepodarilo preukázať, že by jeho povinnosť poskytnúť žalobcovi plnenie zo zmenky z dôvodov uvedených v námietkach, v celom rozsahu alebo čiastočne zanikla, ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti.

9. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, po prejednaní veci v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 O. s. p., rozsudkom, č. k. 1CoZm/59/2016-

154 zo dňa 08. 12. 2016, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

10. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie, súhlasiac s jeho argumentáciou týkajúcou sa abstraktnosti zmenky. Zdôraznil potrebu rozlišovať medzi teoretickým výkladom, ktorý využíva žalovaný ohľadne funkcií zmenky a praktickým využitím zmenky v súlade so zákonným postupom pri vymáhaní nárokov.

Z teoretického hľadiska je zmenka spravidla vždy previazaná s určitou kauzou a dlžník zmenku nevystavuje bezdôvodne. Zmenka má funkciu platobnú, aj funkciu zabezpečovacia. To však nič nemení na skutočnosti, že zmenka je stále, bez ohľadu na kauzu a funkcie, ktoré v sebe nesie, dokonalým, abstraktným skriptúrnym cenným papierom, ktorého oprávnený majiteľ nie je povinný preukazovať ani dôvod záväzku, ani výšku pohľadávky, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie, keď odkázal na prepojenie zmenkového zákona k lex generalis - Občianskemu zákonníku v § 495.

11. Odvolací súd, považujúc za duplicitné vyjadrovať sa jednotlivo k obsahovým námietkam žalovaného, ku ktorým sa vyčerpávajúcim odôvodnením vyjadril súd prvej inštancie, sa obmedzil len na posúdenie jednotlivých odvolacích dôvodov. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď mal za to, že zmenka bola predložená jej oprávneným majiteľom, ktorý svoj nárok preukázal nepretržitým radom indosamentov a preukázal

aj splnenie povinností podľa zmenkového zákona, ktoré sú potrebné na uplatnenie postihu proti indosantovi.

12. Poukázaním na § 11, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 43 ods. 1 a § 45 ods. 1 ZaSZ odvolací súd konštatoval, že žalobca preukázal svoj nárok nepretržitým radom indosamentov, preukázal, že nadobudol zmenku rubopisom od jej predchádzajúceho majiteľa LICITOR factoring, s. r. o. a keďže v súlade s § 14 ods. 1 ZaSZ s rubopisom na nového majiteľa prechádzajú všetky zmenkové práva, právo vyplniť blankozmenku nevyklučujú, žalobca

ako oprávnený vlastník zmenky doplnil na zmenku dátum splatnosti a zmenkovú sumu. Žalobca tiež listinnými dôkazmi preukázal, že zaslal dlžníkovi výzvu na zaplatenie zmenky, ktorá ostala bez výsledku, preto mal oprávnenie uplatniť svoj nárok voči indosantovi. Vzhľadom na to, že žalovaný ako indosant opomenul svoj garančný záväzok za zmenku vylúčiť, ďalšie kroky žalobcu boli len oprávneným výkonom jeho veriteľského práva k zmenke. Pokiaľ ide o výšku zmenkovej sumy a splatnosť, odvolací súd súhlasil s názorom prvoinštančného súdu,

že predložením rozhodcovského rozsudku, ktorým bola žalobcovi priznaná kauzálna pohľadávka zabezpečovaná zmenkou, bolo možné zistiť, v akej výške sa nachádza peňažný nárok žalobcu, a teda akú sumu bol oprávnený v zmenke vyplniť. Žalobca správne vyplnil zmenku sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky, rovnako doplnil splatnosť v súlade s dohodou o vyplňovacom práve, na základe čoho odvolací súd vyhodnotil odvoláciu námietku žalovaného o nesprávnom právnom posúdení veci prvoinštančným súdom za nedôvodnú.

13. Nesprávne právne posúdenie vytkol žalovaný aj vo veci posúdenia prípustnosti kauzálnych námietok podľa § 17 ZaSZ. Aj vo vzťahu k tejto námietke odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatoval, že jedinou teoreticky možnou obranou zmenkového dlžníka sú kauzálne námietky. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal,

že v čase, kedy žalobca zmenku a kauzálnu pohľadávku nadobúdal, konal vedome na škodu žalovaného. Odvolací súd zdôraznil, že to bol práve žalovaný, ktorý prvýkrát zmenku rubopisoval bez vylúčenia garančného účinku a následné rubopisy len kopírovali spôsob prevodu zavedený prvým indosantom. Žalovaný ako podnikateľ, obchodujúci v bankovom sektore, mal mať na zreteli nuansy zmenkového práva a pri rubopisovaní zmienok mal možnosť svoj garančný účinok vylúčiť, čo však opomenul. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu, ktorý obsahuje rozsiahle vykonané dokazovanie vo veci, dospel k záveru, že nebolo preukázané konanie na škodu žalovaného zo strany žalobcu, ani

prostredníctvom zmlúv

o postúpení, ani prostredníctvom výšky odmeny za postúpené pohľadávky a napokon ani svedeckými výpoveďami. Za mylný vyhodnotil súd názor žalovaného, že vylúčenie zodpovednosti v zmluve o postúpení pohľadávky sa má vzťahovať aj na zmenkové vzťahy. Odvolací súd dospel k záveru, že práve postup žalobcu, ktorý najprv vymáhal kauzálne pohľadávky, neuvedomujúc si, že disponuje zmenkami, z ktorých je zaviazaný nielen zmenkový dlžník - fyzická osoba s neistou bonitou, ale aj finančne schopný indosant, svedčí nielen o jeho prvotnej neznalosti jeho práv, ale aj o jeho dobromyseľnosti. Odvolací súd mal za to, že žalovaný sa v snahe sanovať svoje pochybenie pri rubopisovaní zmenky snaží preukázať škodlivé alebo šikanózne správanie žalobcu, čo však preukázané nebolo, preto kauzálne námietky vyhodnotil za neúčinné.

14. Za nedôvodný odvolací súd vyhodnotil aj odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p., nakoľko súd prvej inštancie správne posúdil všetky predložené dôkazy, z ktorých vyvodil správne skutkové závery a tie správne právne posúdil. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O. s. p., teda že konanie má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolací súd poznamenal, že žalovaný tento odvolací dôvod nijako ďalej nedefinoval, preto sa k nemu odvolací súd vyjadriť nemohol. V konaní na súde prvej inštancie však vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie, nezistil.

15. Vo vzťahu k rozhodnutiam Krajského súdu v Košiciach a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“), na ktoré sa žalovaný odvolával, odvolací súd uviedol, že najvyšší súd prijal dovolanie žalovaného z procesného dôvodu pre nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu, nezaoberal sa však hmotnoprávnou stránkou veci. Odvolací súd konštatoval, že žalovaným predložené rozhodnutia nesvedčia jeho tvrdeniam, keďže namietaný nedostatok odôvodnenia, ktorý akceptoval Najvyšší súd SR ako dôvod dovolania, je vadou, ktorou mohol trpieť rozsudok Krajského súdu v Košiciach, avšak v posudzovanej veci sa súd prvej inštancie tejto chyby nedopustil.

16. Odvolací súd sa zároveň vyjadril aj k otázke spotrebiteľskej ochrany, ktorej sa žalovaný domáha a poukázaním na § 17 ods. 1 a 2 ZaSZ konštatoval, že záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý vyhotovil bez vylúčenia garancie. Nakoľko žalovaný sám spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal právnej ochrany, ktorá prislúcha len subjektom, ktoré sú spotrebiteľmi.

17. Poukázaním na § 238 ods. 3 O. s. p, odvolací súd vo vzťahu k návrhu žalovaného na vyslovenie prípustnosti dovolania proti svojmu rozsudku konštatoval, že v danej veci nejde o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a teda oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti svojmu rozhodnutiu nevyužil.

18. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu v konaní a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania vo výške 169,30 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

19. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 24. 02. 2017.

20. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný, prípustnosť ktorého vyvodil z ust. § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“). Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz, č. k. 1Zm/109/2014-19 zo dňa 03. 06. 2014 zruší. Zároveň si uplatnil náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania.

21. Žalovaný (ďalej tiež ako „dovolateľ“) namietol, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že sa nevysporiadal so závermi zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Obdo/19/2014 zo dňa 29. 10. 2015 ústavne konformným spôsobom, celkom nedostatočne zdôvodnil prípustnosť kauzálnych námietok žalovaného a najmä, vôbec sa nevysporiadal s názorom najvyššieho súdu, že konanie žalobcu je potrebné posúdiť aj v rozsahu šikanózneho výkonu práv a rozporu jeho konania s poctivým obchodným stykom. Žalovaný zdôraznil, že v celom konaní priznáva opomenutie vylúčenia garančného účinku zmenky. Uviedol, že z dôkazov vykonaných pred súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa pri nadobúdaní zmenky dopustil vedomého konania na škodu žalovaného v zmysle § 17 ZaSZ. Z tohto dôvodu je žalovaný toho názoru, že jeho kauzálne námietky sú prípustné. Odvolací súd žiadnym spôsobom nezohľadnil tvrdenia žalovaného, podľa ktorých zmenka uplatnená žalobcom voči žalovanému nemá žiadnu kauzu a že žalobca si prostredníctvom zmenky uplatňuje voči žalovanému právo na kompenzáciu nevyožiteľnosti pohľadávok voči úverovým dlžníkom žalovaného, hoci takéto právo voči žalovanému nemá. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Obo/87/2009 a 2Obo/17/2009. Dovolateľ je toho názoru, že všetky vykonané dôkazy súd prvej inštancie vyhodnotil v rozpore s vtedy platným ustanovením § 132 O. s. p., teda len izolovane jednotlivito a formálne a nie aj v ich vzájomnej súvislosti a v hlbšom kontexte. Zároveň podľa žalovaného vedomé konanie na škodu dlžníka sa v zmysle § 17 ZaSZ posudzuje z hľadiska subjektívneho vzťahu nadobúdateľa zmenky k prevodu zmenky v čase jej nadobudnutia a šikanózny výkon práva v zmysle § 3 OZ sa posudzuje z hľadiska objektívnej spoločenskej prijateľnosti takéhoto konania, z hľadiska objektívnych celospoločenských hodnôt. Ustanovenie § 17 ZaSZ predstavuje dodatočný prostriedok ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí popri § 3 OZ nad jeho rámec a nie namiesto neho. Výklad súdov vylučujúci mimoprávne pravidlá správania zakotvené vo všeobecnom predpise len preto, že zmenkový a šekový zákon obsahuje iné prostriedky obrany, je podľa žalovaného formalistický a nesprávny. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí podľa dovolateľa ignoroval názor najvyššieho súdu vyjadrený v jeho viacerých rozhodnutiach a nevenoval zvýšenú pozornosť námietkam žalovaného v rozsahu konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a šikanóznym výkonom práva. Žalovaný namietol aj skutočnosť, že odvolací súd sa nevysporiadal s právnym názorom najvyššieho súdu v zrušujúcom uznesení, sp. zn. 2Obdo/19/2014, ohľadne toho, že v konaní uplatnená zmenka je zmenkou spotrebiteľskou a konajúce súdy sa vo svojich rozhodnutiach vôbec nezaoberali spotrebiteľským charakterom zmenky. Podľa dovolateľa je v zásadnej otázke posúdenia absolútnej neplatnosti dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke rozsudok nesprávny, arbitrárny a nepreskúmateľný.

22. Vo vzťahu k vade konania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. dovolateľ tvrdí, že krajský súd nepostupoval spôsobom stanoveným v zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu, spor rozhodol bez riadneho zdôvodnenia konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a konania žalobcu smerujúceho k šikanóznemu výkonu práv, kauzálne námietky žalovaného nezákonne nepripustil a nezaoberal sa platnosťou zmenky, ktorá vznikla na základe spotrebiteľskej zmluvy. Napadnutý rozsudok je podľa dovolateľa nezákonný a nepreskúmateľný podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., keď ignoruje doterajšiu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, zásadné závery spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. R 93/2015 a závery z nálezu Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. IV. ÚS 457/2010.

23. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, podľa ktorého odvolací súd neznemožnil žalovanému realizáciu jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uznesenia najvyššieho súdu uvádzané žalovaným v dovolaní nepredstavujú podľa žalobcu ustálenú rozhodovaciu prax s odkazom na uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/6/2017. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie v konaní vykonal všetky potrebné dôkazy na preukázanie tvrdení strán sporu, tieto správne jednotlivito i vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil a dospel k

správnym skutkovým zisteniam.

Na základe uvedeného žalobca navrhol dovolanie žalovaného podľa § 447 C. s. p. odmietnuť.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), konajúca zamestnancom s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

25. Dovolací súd prioritne posudzoval dovolateľom namietanú vadu zmätočnosti zakladajúcu prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. a dospel k záveru, že dovolacie námietky sú totožné s námietkami, ktoré už boli predmetom dovolacieho prieskumu v skôr vydaných rozhodnutiach (porovnaj rozhodnutia - sp. zn. 3Obdo/15/2017, 3Obdo/46/2017, 3Obdo/57/2017, 4Obdo/48/2017, 4Obdo/67/2017, 4Obdo/61/2017, 4Obdo/75/2017)

a na záveroch v nich vyslovených zotrváva. V uvedených rozhodnutiach najvyšší súd konštatoval, že preskúvanie žalovaným vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je v zmysle kvalitatívnej stránky dovolania (vymedzenie dovolacích dôvodov v súlade s ust. § 431 ods. 1 a 2 C. s. p.) možné iba v časti, v ktorej žalovaný namietal, že odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v zrušujúcich uzneseniach najvyššieho súdu

v identickom spore a v časti, kde žalovaný namietal, že odvolací súd nesprávne a nezákonne neaplikoval ustanovenie čl. I § 17 zákona zmenkového a šekového v znení zákona č. 438/2015 Z. z., v dôsledku čoho nepripustil kauzálne námietky žalovaného.

26. Vo vzťahu k námietke žalovaného, podľa ktorej odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v ním predložených uzneseniach najvyššieho súdu,

sp. zn. 2Obdo/19/2014 a 1Obdo/4/2013, dovolací súd uvádza, že uvedené rozhodnutia boli vydané v iných veciach, preto pre konajúce súdy v tejto veci neboli kasačne záväzné. Rovnako nie je možné hovoriť ani o precedenčnej záväznosti, keď o takejto záväznosti je možné polemizovať najmä v prípade publikovaných rozhodnutí vo forme judikátov, pre ktoré

je významný osobitný proces v podobe ich prijatia kolégium najvyššieho súdu a následného publikovania v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

27. Navyiac je potrebné uviesť, že v dovolateľom označených rozhodnutiach najvyššieho súdu bola prípustnosť a dôvodnosť dovolania založená na nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu nedostatočného odôvodnenia tohto rozhodnutia. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že najvyšší súd v rozhodnutí, sp. zn. 2Obdo/19/2014, vyslovil právny záver týkajúci sa hmotnoprávneho charakteru zmienok indosovaných žalovaným, toto tvrdenie je nesprávne. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd len podotkol, že sa mu z obsahu spisu javí, že v danom prípade by mohlo ísť o spotrebiteľskú zmenku. Neuviedol však pre nižšie súdy záväzný právny záver, že sa skutočne jedná o spotrebiteľskú zmenku, z akých dôvodov

k takémuto záveru dospel a aké to vyvoláva právne následky. V druhom rozhodnutí označenom dovolateľom sp. zn. 1Obdo/4/2013, sa najvyšší súd o povahe zmenky vyplývajúcej

zo spotrebiteľskej zmluvy, pripúšťajúcej kauzálne námietky, vôbec nezmiemil. V uvedených rozhodnutiach najvyššieho súdu, na ktorých zakladá žalovaný prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania, bolo zistené procesné pochybenie odvolacieho súdu, majúce za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Je však nevyhnutné konštatovať, že ide o rozhodnutia vydané v iných veciach (aj keď obdobných), v ktorých bola zistená vada zmätočnosti, vzťahujúca sa však len na rozhodnutia vydané v týchto veciach, neopodstatňujúca záver o výskyte takéhoto pochybenia odvolacieho súdu aj v tu posudzovanej veci. Zároveň v týchto rozhodnutiach nebol vyslovený právny záver o spotrebiteľskom charaktere zmenky (ako tvrdí dovolateľ),

preto nemohlo dôjsť ani k žalovaným namietanému porušeniu právnej istoty a legitímnych očakávaní dovolateľa.

28. Odvolací súd sa s argumentáciou žalovaného obsiahnutou v odvolaní dostatočne vysporiadal a už súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne zdôvodnil, prečo nie je možné aplikovať závery (o procesnom pochybení súdu) prijaté v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Obdo/19/2014 aj v tu posudzovanej veci. Postup odvolacieho súdu vzhľadom na uvedené nemožno považovať za rozporný s právom na spravodlivý proces. Ďalšie rozhodnutie, sp. zn. 1Obdo/4/2013 bolo žalovaným označené až v dovolaní, v rámci odvolacích námietok na toto rozhodnutie žalovaný nepoukázal, preto sa k nemu odvolací súd vyjadriť nemohol.

29. Za nedôvodnú vyhodnotil dovolací súd aj námietku žalovaného, týkajúcu sa nesprávneho a nezákonného aplikovania ustanovenia čl. I § 17 zákona zmenkového a šekového. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom krajský súd skonštatoval (str. 14 a 15 odôvodnenia), že žalovanému neprislúcha ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky, keďže záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý žalovaný vyhotovil bez vylúčenia garancie. Keďže žalovaný sám spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal nárokov na právnu ochranu, aké prislúchajú len subjektom, ktoré sú spotrebiteľmi. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí reagoval na podstatné odvolacie námietky žalovaného, pričom za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného (viď napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013). Iba samotná skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

30. Rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa zákonné požiadavky kladené na neho v súlade s § 220 ods. 2 C. s. p. a § 387 ods. 2 C. s. p., keď odvolací súd nad rámec odkazu na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie zaujal stanovisko aj k odvolacím námietkam žalovaného a doplnil vlastnú argumentáciu, zdôrazňujúcu správnosť potvrdzovaného rozhodnutia. Je potrebné zdôrazniť, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane (viď napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 489/2011, III. ÚS 264/08), keďže konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacie konanie tvoria z hľadiska predmetu konania jeden celok.

31. Dovolací súd preto konštatuje, že vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/, zakladajúcu prípustnosť (ako aj dôvodnosť) dovolania, nezistil. Z uvedeného dôvodu dovolanie žalovaného v tejto časti podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

32. Najvyšší súd ďalej posudzoval dovolanie žalovaného z pohľadu uplatneného dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

33. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

34. Podľa § 432 ods. 2 C. s. p., dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

35. Dovolateľ vymedzil prípustnosť dovolania na základe ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Najvyšší súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach prijal právny záver, že ak dovolateľ v dovolaní uplatnenom pre nesprávne právne posúdenie nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd

odklonil (v prípade prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené (rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/6/2017 zo 06. 03. 2017). Zo strany dovolateľa je preto potrebné, aby konkretizoval právnu otázku riešenú odvolacím súdom

spolu s uvedením riešenia aplikovaného odvolacím súdom, vysvetlil odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a uviedol, ako mala byť právna otázka vyriešená správne. K rovnakému záveru dospelo aj ďalšie rozhodnutie najvyššieho súdu, podľa ktorého,

ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť, od ktorých rozhodnutí dovolacieho súdu predstavujúcich ustálenú súdnu prax

sa odvolací súd pri riešení právnej otázky, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie, odklonil (uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 6Cdo/149/2017 z 27. 09. 2017).

36. Z uvedeného je zrejmé, že je úlohou povinne právne zastúpeného dovolateľa, aby vymedzenie dovolacích dôvodov spĺňalo kvalitatívne požiadavky, ktoré dovolaciemu súdu umožnia vykonať dovolací prieskum vo veci. V prípade, ak k naplneniu týchto požiadaviek nepríde, dovolací súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania a uvedené predstavuje dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p..

37. Žalovaný v dovolaní poukázal na dve zrušujúce uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 2Obdo/19/2014 a 1Obdo/4/2013. Ako však dovolací súd uviedol v bodoch 26 a 27 odôvodnenia tohto rozhodnutia, označenými rozhodnutiami nebola riešená právna otázka podstatná pre rozhodnutie v tu posudzovanej veci. Predmetnými rozhodnutiami boli zrušené rozhodnutia odvolacieho súdu, a to z procesných dôvodov, nie pre nesprávne právne posúdenie veci. Uvedené rozhodnutia potom nemôžu predstavovať rozhodnutia dovolacieho súdu, ktorými sa odvolací súd pri riešení právnej otázky (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Inak povedané, pokiaľ predmetom uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu nebolo riešenie právnej otázky podstatnej pre rozhodnutie v tu posudzovanej veci, nemôžu byť uvedené rozhodnutia podkladom pre vyslovenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., keďže nie je zrejmé, od akého riešenia ktorej právnej otázky mal odklon odvolacieho súdu nastať.

38. Najvyšší súd vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach rovnako konštatoval, že odklon odvolacieho súdu od rozhodnutí zahraničných súdov, prípadne Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa Civilného sporového poriadku prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p. nezakladá (viď rozhodnutia najvyššieho súdu - sp. zn. 5Obdo/5/2018, 3Obdo/1/2018, 5Obdo/4/2018, 3Obdo/11/2018). Vo vzťahu k rozhodnutiam najvyššieho súdu, sp. zn. 2Obo/17/2009 a 2Obo/87/2009, ktoré žalovaný označil v dovolaní, najvyšší súd konštatuje, že tieto nepredstavujú rozhodnutia dovolacieho súdu, ale rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, preto nie sú spôsobilé založiť prípustnosť dovolania žalovaného.

39. Keďže vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. nie sú dovolacie dôvody vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 432 ods. 2 C. s. p., najvyšší súd konštatuje, že v tejto časti je potrebné dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. f/ C. s. p. odmietnuť. V časti namietajúcej vadu zmätočnosti, zakladajúcu prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

40. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

41. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.